

UNA

UNA Kaari – Tilannekatsaus

Mitä on jo tehty?

Kaari- hankinnan etenemiskaari

Palvelutuotannon ja resurssien hallinnan esiselvitys sekä ammattilaisen työpöydän ja tuotannonohjauksen selvitystyöt

Ytimen määrittely ja hankinta

SOTE (APTJ)-
järjestelmäkokonaisuuden
hankintailmoituksen
toiminnallisen osuuden
kohteenkuvaus + määritysten
validoinnin suunnittelu

UNA-hankkeen aikana määriteltiin vaativa ESH ja sosiaalihuolto + kaikkien tasojen läpikulkevat asiakasprosessit + käyttötapaukset sekä validoitiin ja täsmennettiin aikaisemmat määritykset ja prosessit

Kiila-hankkeen aikana määriteltiin PTH, ESH ja SOTE-yhteispalvelut + niiden läpi kulkevat asiakasprosessit + käyttötapaukset + tuotannonohjaus + asiakkuudenhallinta

8/2013

2014

2015

2016

2017-2018

2019

SOTE-MÄÄRITTELY

SOTE-MÄÄRITTELY

SOTE-MÄÄRITTELY

SOTE-MÄÄRITTELY

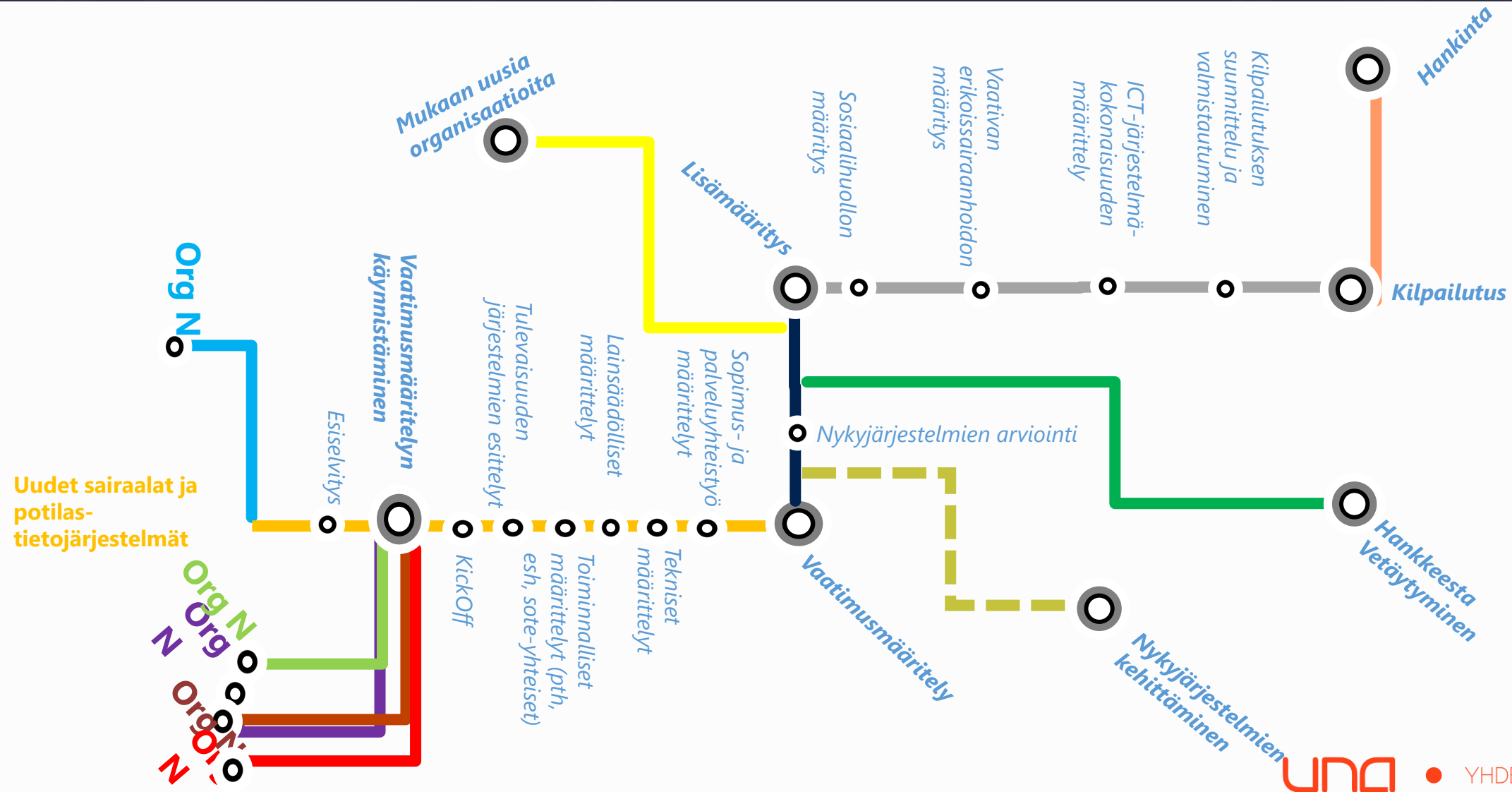
YTIMEN MÄÄRITTELY

KOHTEEN KUVAUS

Katsaus menneeseen

- Kiila-hanke perustettiin kilpailuttamaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmäkokonaisuus, ajurina:
 - Kilpailuttaa järjestelmäkokonaisuus, joka tukee sosiaali- ja terveydenhuollon **asiakaslähtöisten** palvelujen integroimista
 - Toiminnanohjaus = tuotannonohjaus
 - Asiakkuudenhallinta = asiakkuuden kokonaisnäkö
 - Kertaalleen kirjatun tiedon hyödyntäminen
 - ...
 - Hallittu modulaarisuus
 - Helpommin uusittavissa ja vaihdettavissa kuin yksi iso järjestelmä
 - Paremmat sopimusehdot toimittajiin
 - ...
- Samaa lähtökohtaa edistettiin hankkeen laajettua UNA-hankkeeksi

Hankinnan määrittelyjen roadmap

Kiila- ja UNA –määrittelyvaiheisiin osallistuneet

Hankkeessa mukana

Kiila

- Keski-Suomen sairaanhoitopiiri (KSshp)
- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöpiiri (Eksote)
- Kouvolaan hyvinvointipalvelut (Kouvola)
- Etelä-Savon sairaanhoitopiiri (ESshp)
- Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöpiiri (PHSOTEY)
- Lahden kaupunki (Lahti)
- Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (KHshp)
- Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (EPshp)
- Medi-IT

Hankkeen osapuolet

18 shp ja 7 kaupunkia

Espoon kaupunki (Espoo)	Omistaja
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöpiiri (Eksote)	Omistaja
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (EPSHP)	Omistaja, Isäntäorganisaatio
Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (ESSHP)	Omistaja
Itä-Savon sairaanhoitopiiri (ISSHP)	Omistaja
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Kainuun sote)	Omistaja
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (KHSHP)	Omistaja
Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (KPSHP, Kiuru)	Omistaja
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri (KSSHP)	Omistaja
Kokkolan kaupunki (Kokkola)	Omistaja
Kuopion kaupunki (Kuopio)	Omistaja
Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä (Care)	Omistaja
Lahden kaupunki (Lahti)	Omistaja
Lapin sairaanhoitopiiri (LSHP)	Omistaja
Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri (LPSHP)	Omistaja
Oulun kaupunki (Oulu)	Omistaja
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri (PSHP)	Omistaja
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä (PKSSK)	Omistaja
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (PPSHP)	Omistaja
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri (PSSHP)	Omistaja
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöpiiri (PHSOTEY)	Omistaja
Vaasan sairaanhoitopiiri (VSHP)	Omistaja
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri (VSSHP)	Omistaja
Tampereen kaupunki (Tampere)	Omistaja
Turun kaupunki (Turku)	Omistaja

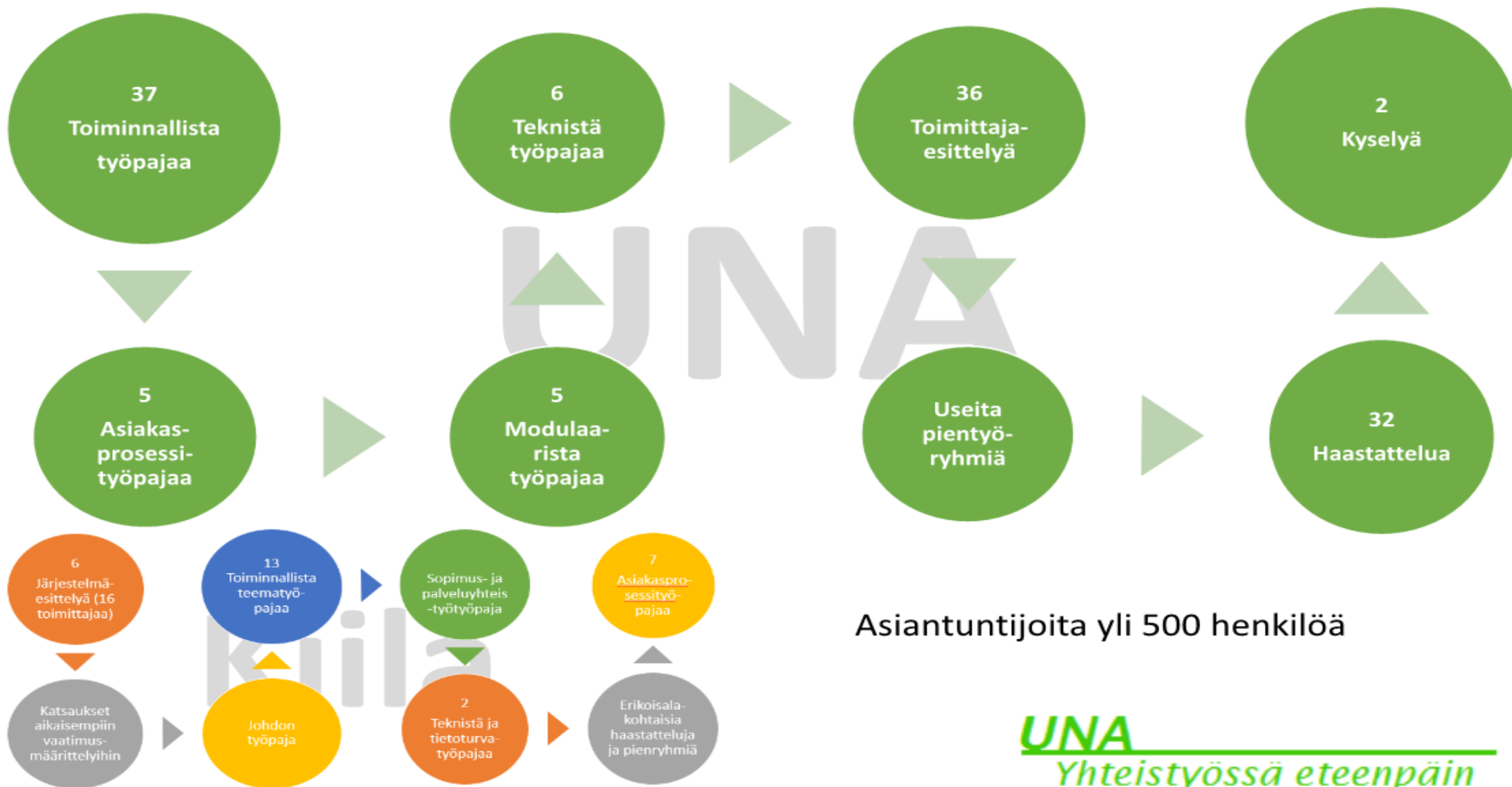
Väestö 3.9 milj.

UNA
Yhteistyössä eteenpäin

Mukana: AKUSTI Hyvis-ICT Medi-IT ISTEKKI MEDBIT SOSIAALI- JA TERVEYSTYÖPIIRIT

Vaatimusten keräysprosessi

Toiminnallisten määrittelyjen status

- Tavoitteena oli kilpailuttaa järjestelmäkokonaisuus, joka tukee sosiaali- ja terveydenhuollon **asiakaslähtöisten** palvelujen integroimista
- Materiaalit perustuvat asiakaslähtöisiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin digitalisaatiota ja asiakkaan omia sekä puolesta asioivan vahvuuksia hyödyntäen
- Määrittelyt on tuotettu hallinto- ja järjestelmärajoittomasti ja pohjautuvat sote-toiminnan muutokseen, ei nykytilan kuvaukseen
- Määrittelyihin osallistui satoja sote-ammattilaisia (pth, sos, esh ja vaativa esh)
- Määrittelyt ovat validoitu sekä ulkopuolisen auditoijan että sote-organisaatioiden toimesta

Periaatteet

- Sote-palveluiden muutoksen mahdollistaminen teknologian avulla uusin "leanatuin" ja palvelumuotoilluin menetelmin
- Asiakkaan ja tiedon liikkuminen sulavasti yli hallinto- ja organisaatorajojen
- Vaikuttavat asiakaslähtöiset sekä kustannustehokkaat palvelut ja asiakasprosessit
- Kertakirjaaminen
- Tilastot ja raportit automatiikalla
- Tiedolla johtaminen ja ennakoitavuus
- Roolipohjainen, mukautuva käyttöliittymä
- Data lääkintälaitteista suoraan järjestelmiin
- Asiakkuuden kokonaishallinta
- Toiminnan- ja tuotannonohjaus sekä prosessiohjaus
- Hallittu modulaarisuus

Toiminnallisten määrittelyjen status

Vaatimukset ja vaatimuslomakkeet	
Toiminnalliset vaatimukset	5 812 kpl
Tekniset vaatimukset	170 kpl
Tietoturvavaatimukset	} 160 kpl
Tietosuojavaatimukset	
Modulaarisen järjestelmäarkkitehtuurin vaatimukset	44 kpl
Asiakkuudenhallinta sekä toiminnan- ja tuotannonohjaus	
Tulevaisuuden asiakasprosessit	7+5+19 = 31 kpl
Käyttötapaukset	67 kpl
Säädökset ja kansalliset määrittelyt	
Modulaarinen järjestelmäarkkitehtuuri	
UNA-käsitteet	

Tuotosten luonteet

Asiakasprosessit

- Kuvaavat sote-palveluiden asiakkaan prosessia ohjaavaa toimintaa tavoitetilassa, jonka hankinnan kohteiden tulee mahdollistaa osana kokonaisuutta.
- kuvaavat tilaa, jota toiminnan muutoksella tavoitellaan. Materiaalia voidaan hyödyntää toiminnan muutoksessa ja kehittämisessä jo ennen uusien ratkaisuiden hankintaa

Käyttötapaukset

- kuvaavat ammattilaisen toteuttamaa asiakasprosessin yksittäistä tehtäväkokonaisuutta

Vaatimukset

- kuvaavat yksiselitteisen vaatimuksen, joka vaaditaan hankittavalta kohteelta

Toiminnallisten vaatimusten luokittelu

Esimerkkejä laajoista tulevaisuuden asiakasprosesseista

Alue	Tunniste	Prosessi
KSSHHP	Zahra	Kyseessä 7v. tyttö maahanmuuttajaperheestä. Perhe on traumatisoitunut lähtömaansa sotatilanteesta ja pakolaisleirillä viettämästään ajasta. Vanhemmilla on erilaisia somaattisia vaivoja; päänsärkyä, selkäsärkyä, vatsavaivoja ja unettomuutta. Perheessä on neljä lasta, iältään 7 v., 4 v. ja alle vuoden vanhat kaksoset. Perheen 4-vuotiaalla lapsella on cp-vamma. Perheen äiti ei puhu juuri suomea.
PHSOTEY (PHHYKY)+ Lahti	Saara	Kyseessä 40-v työelämässä oleva kahden kouluikäisen (7-v. ja 9-v.) lapsen yksinhuoltaja. Perheessä on myös kaksi koiraa. Perussairautena Saaralla on diabetes mellitus, jota hän on sairastanut 25 vuotta. Saara liukastuu tiistai-aamuna koiralenkilillä metsässä ja taittaa pahasti nilkkansa.
PSSHHP	Piritta	Kyseessä nainen, joka on ollut sosiaalihuollon asiakkaana jo pitkään päihteiden sekakäytön ja väkivaltaisen käyttäytymisen vuoksi. Pitkään jatkuneen päihteidenkäytön johdosta Piritta joutuu psykoosiin ja puukottaa sivullista.
Espoo	Perhe	Kyseessä perhe, jossa äiti ja 2 alaikäistä lasta. Perheellä ollut asiakkuus sosiaalipalveluihin jo pidempään. Äidin päihteidenkäyttö johtaa lastensuojeluilmoitukseen ja lapset sijoitetaan sijaisperheeseen.
PSHP	Pirkka	Kyseessä vapaa-aikanaan rakennustelineeltä n. 2.5 m korkeudelta pudonnut nuori mies, joka saa selkäydinvamman.
PPSHP	Poju	Kyseessä vastasyntynyt poika, jolla todetaan vakava sydänvika. Tilanne vaatii leikkauksen.
VSSHHP	Varpu	Kyseessä työikäinen nainen, jolla työterveyslääkärin rutiinitarkastuksissa huomataan proteinuria. Asiakkaalla todetaan munuaisenvajaatoiminta, joka johtaa munuaisen siirtoon.

Esimerkkejä palvelukohtaisista asiakasprosesseista

- **Samppa Sulkavalta** - 71-vuotias. SS on myös entinen aktiivitupakoitsija. SS on havainnut, ettei palaudu rasituksesta ja että sykeanturin mukaan myöskään syke ei nouse entiseen tapaan. Vastaanotolle SS tulee nopeasti ilmaantuneen hengenahdistuksen ja puristavan tunteen vuoksi.
- **Perhe Tamperelainen** - Perheeseen kuuluu 35-vuotias isä, 34-vuotias äiti ja kaksi alakouluikäistä lasta (8-v. ja 12-v.) Vanhemmilla on eroprosessi meneillään ja he asuvat erillään. Perheen elämää tuetaan lastenvalvojan, koulukuraattorin, opettajan, perheneuvolan ja perhetyön tekijän avulla moniammatillisesti.
- **Ahmad Oululainen** - 16-vuotias afganistanilainen poika. Perheeseen kuuluu 49-v. äiti ja 2 siskoa (15-v. ja 17-v.). Isä, on kuollut sodassa Afganistanissa. Suomeen saavuttuaan Ahmad on aluksi asunut vastaanottokeskuksessa ja oleskeluluvan saatuaan hän on muuttanut omaan asuntoon Ouluun. Sosiaalityöntekijä on järjestänyt Ahmadille asunnon ja auttanut kotoutumisessa. Ahmad on käynyt valmistavan koulutuksen ja jatkanut ammatillisiin opintoihin pohjustavaan koulutukseen. Hänellä on hyvä suomen kielen taito.
- **Outi Oululainen** - perusopetuksen viimeistä vuotta suorittava tyttö, jonka vanhemmat ovat eronneet. Viikonloppuna poliisi on ottanut Outin kiinni kaupungilla, hän on tapellut toisen tytön kanssa ja ollut päihtyneenä. Outista tehdään useita lastensuojeluilmoituksia. Myös koulukuraattori ottaa yhteyttä sosiaalitoimistoon, hän epäilee Outin käyttävän päihteitä melko säännöllisesti. Sosiaalityöntekijä kutsuu koolle moniammatillisen työryhmän. Outi epäilee olevansa raskaana ja menee kouluterveydenhoitajan vastaanotolle, jossa tehdään raskaustesti, joka on positiivinen. Outin päihde ym. ongelmat huomioiden terveydenhoitaja päätyy tekemään lastensuojeluilmoituksen ja tekee myös tulevasta lapsesta ennakoivan lastensuojeluilmoituksen.
- **Miina Mikkiläinen** - 15-vuotias, autisti, kehitysvammainen (Downin syndrooma), kotona asuva nuori, perusterve tyttö, jolla on kilpirauhasen vajaatoiminta. Hän käy peruskoulun 9 luokkaa, jonka jälkeen hän siirtyy jatko-opintoihin. Koulussa tehtyä HOIKSia (henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) pitäisi päivittää. Miina tarvitsee aamu- ja iltapäivähoitoa kouluajan ulkopuolella, koska molemmat vanhemmat ovat päivätöissä. Miinan perheeseen kuuluu myös 20-vuotias isovelji. Isoveli opiskelee ja asuu toisella paikkakunnalla, mutta hän viettää viikonloput kotona.
- **Matti ja Marja Ikä-Mikkiläinen** - Matti ja Maija Ikä-Mikkiläiset ovat yli 80-vuotias pariskunta. Heidän pärjäämistään pyritään tukemaan kotona mahdollisimman paljon, myös mahdollisten sairaalakäyntien jälkeen, jolloin heidän toimintakykynsä on alentunut. Erityisesti Marja ei pärjää yksin kotona puolison ollessa poissa. Tarkastelussa on pariskunnan yhteinen hyvinvointisuunnitelma sekä kotiin tuotettavat apuvälineet.

Esimerkkejä käyttötapauksista

Sosiaalihuolto

- Lapsen elatussopimuksesta neuvotteleminen
- Kotoutumisen edistämistä koskevan lain mukaisten laskennallisten kustannusten korvaaminen kunnalle
- Perheasioiden sovitteleminen
- Isyyden selvittäminen
- Lastensuojeluilmoituksen vastaanottaminen ja käsitteleminen
- Huostaanottohakemus hallinto-oikeudelle
- Päihde- ja mielenterveyden ongelmiin kuuluva alkukartoitus - käynnistyminen ja selvittäminen
- Henkilökohtaisen avun palvelu
- Apuvälinepalvelut
- läkkään henkilön alentunut toimintakyky
- Itsenäistymisvarojen hoitaminen ja luovuttaminen
- Lastensuojelun perintä
- Sosiaalinen luototus
- Adoptioneuvonta
- Oikaisuvaatimus
- Virka-avun pyytäminen ja saaminen
- Palveluseteli

Terveydenhuolto

- Työjonokäsittely
- Sähköinen ilmoittautuminen
- Leikkauksen valmistelu
- Lääkitysmuutos
- Potilassiirto
- Suostumus ja hoitotahto
- Puolesta-asiointi
- Kuntoutus
- Sähköinen ajanvaraus
- Hammasröntgenin tilaus
- Moniammatillinen yhteistyötapaaminen
- Asiakkaan palveluiden reaaliaikainen kokonaisnäkymä
- Potilaan tilan monitorointi
- Potilastietojen kirjaaminen-lääkäri
- Hyvinvointi/terveys- ja hoitosuunnitelman laatiminen
- Kotikäynti palvelutalossa
- Leikkauksen esikäynti ja –valmistelu
- Lääkejako älylääkekaapin kautta
- Syöpälääkehoidon toteutus

Tavoitetila hankinnan jälkeen

- **Yhtenäinen alueellinen sote-järjestelmäkokonaisuus, joka**
 - ohjaa/tukee sekä automatisoi suunniteltuja asiakasprosesseja → minimoi päällekkäisyydet ja nopeuttaa palveluprosessia
 - mahdollistaa
 - toiminnan muutoksen asiakas- ja palvelutarvelähtöiseksi hallinnollisista rajoista riippumatta (lainsäädäntö huomioiden)
 - asiakkaan/puolesta-asioivan mukana olon asiakasprosessissa yhdessä sähköisen asiointikokonaisuuden kanssa → asiakkaan omien resurssien ja vahvuuksien hyödyntämisen
 - kertaalleen kirjatun tiedon hyödyntämisen prosessin eri vaiheissa sekä myös tiedon toissijaiseen käyttöön
 - asiakkaan kokonaistilanteen näkyvyyden eri palveluissa → edistää palvelutarpeen mukaisen palvelun toteuttamista
 - analytiikan avulla palvelun ja palvelutarpeen ennakoitavuuden ja ennustettavuuden
 - asiakkaan ohjaamisen palvelutarpeen mukaisiin palveluihin